

# MOSTY

Wydaje Haszomer Hacaiv w Polsce Wychodzą trzy razy w tygodniu  
we wtorki, czwartki i soboty

Rok IV

Łódź, czwartek 10 marca 1949 r.

Nr 30 (300)

## List otwarty komunistów USA do Trumana

NOWY JORK. — Przewodniczący Komitetu Centralnego komunistycznej partii USA Forster i generalny sekretarz Dennis skierowali do prezydenta Trumana list otwarty, w którym oznajmiają, że partia komunistyczna pomimo wzmagających się coraz bardziej szykan ze strony amerykańskich kół reakcyjnych będzie prowadziła nadal niezłomną walkę o pokój.

Niebezpieczeństwo ewentualnego konfliktu zbrojnego nie jest wynikiem polityki rządu radzieckiego — stwierdzają autorzy listu. Naród amerykański i Związek Radziecki nie ponoszą odpowiedzialności za obecną naprężoną sytuację, jaka zaistniała w stosunkach międzynarodowych. Cała odpowiedzialność za taki stan rzeczy spoczywa na Wall Street i na jej marionetkach. Tylko kapitalistyczne trusty w rodzaju I. G. Farbenindustrie czy koncernu Dupont — ci handlarze śmierci, prowokują wojnę.

My komuniści będziemy bronić naszego narodu w przyszłości tak jak czyniliśmy to dawniej przeciw wszystkim wrogom wewnętrznym i zewnętrznym. Nadal będzie my wzywać naród amerykański do kontrolowania wewnętrznej i zagranicznej polityki rządu amerykańskiego.

W zakończeniu listu przewodcy partii komunistycznej oświadczają: „Nie bącząc na groźby przesładowania będziemy kontynuować walkę o pokój. Będziemy dążyć do tego, aby nasza ojczyzna zamiast paktu atlantyckiego podpisała pakt przyjaźni i pokoju z naszym wielkim sojusznikiem czasów wojny — Związkiem Radzieckim. Droga polityki pokojowej gwarantuje bezpieczeństwo Stanom Zjednoczonym.

## Anglia paraliżuje rozmowy na Rodosie

Prowokacyjne sugestie kół londyńskich. Dlaczego nastąpiła przerwa w pertraktacjach z Transjordanią

PARYŻ. — Korespondent agencji France Presse podaje z Londynu następujące szczegóły odnoszące się do stanowiska Anglii wobec rokowań Transjordani z Izraelem:

„W pół oficjalnych kołach angielskich twierdzi się, że hotel „Róza Rodosu“, gdzie odbywają się rokowania izraelsko-transjordańskie przekształci się w arenę zaciekłej walki dyplomatycznej. Rząd Izraela będzie miał tym razem przed sobą przedstawicieli państwa, które nie odniosło takiej klęski jak Egipt. I dlatego w kołach londyńskich sądzi się, że Tel-Awiw będzie

musiał liczyć się (?) z tym faktem i wykażać odpowiednie umiarkowanie, celem umożliwienia pomyślnego zakończenia rozmów“

W dalszym ciągu korespondent wskazuje na żądania jakie zdaniem kół angielskich wysunie Abdulla: dostęp do Morza Śródziemnego po przez terytorium izraelskie (!) oraz uzyskanie drogi łączącej Transjordanię z Egiptem. Jak widać Foreign Office dyktuje Abdulli warunki które oczywiście muszą być z góry odrzucone, bez jakiegokolwiek dyskusji przez delegację izraelską. Londyn nie ogranicza się jednak w

swych „apetytach“. Żąda on „umiedzy-narodowienia“ Jerozolimy (czytaj: oddania pod władzę Anglosasów). Radio BBC idzie jeszcze dalej i wspomina jeszcze o... Beer Szewa i Galilei!

Wiadomości, które nadchodzą z Rodosu o trudnościach, jakie wyłoniły się w rokowaniach izraelsko - transjordańskich, świadczą właśnie o tym, że Londyn pragnie wyrzucić presję na rząd Izraela.

### SYTUACJA NA WYSPIE RODOS

TEL - AWIW (Kol Israel). Na wyspie Rodos nastąpiła całkowita przerwa w rokowaniach. Dr Bunche wystosował depeszę do bawiającego w Bejrucie gen. Riley'a z prośbą, aby ten udał się do Rawat Amon i skłonił króla Abdullę do wydania delegacji transjordańskiej odpowiednich instrukcji. Jak wiadomo, w rokowaniach na Rodosie wyłoniły się trudności, w związku ze zbyt ograniczonymi kompetencjami delegacji transjordańskiej.

Obie delegacje na Rodosie nie publikują żadnych komunikatów. Kontakt między nimi nieomal, że nie istnieje. Przedstawiciele obu stron odnoszą się do siebie w sposób chłodny, co zostało spowodowane nietałkowitym zachowaniem się przewodniczącego delegacji transjordańskiej.

Dr. Bunche oświadczył dziennikarzom, że ufa, iż porozumienie, mimo trudności, zostanie osiągnięte.

W dniu 6 bm. powrócił na wyspę Rodos członek delegacji transjordańskiej, który udał się do Rawat Amon po dalsze instrukcje od swego rządu. Jak się okazuje, nowe instrukcje również nie są wystarczające, dla przeprowadzenia pomyślnych pertraktacji.

Następnego dnia powrócił z Tel-Awiwu przewodniczący delegacji izraelskiej Reuven Sziloach. W ostatniej chwili doniesiono, że w ciągu najbliższych godzin nastąpić ma pod pisanie umowy, zobowiązującej obie strony do wstrzymania się od jakichkolwiek działań wojennych. Będzie to krokiem wstępnym ku dalszym rokowaniom.

### OŚWIADCZENIE PREMIERA IRAKU

Tel-Awiw (obsł. wł.) Jak już donieśliśmy, dr. Bunche wystosował depeszę do Bagdadu, w której prosi rząd iracki o potwierdzenie wiadomości, że delegacja transjordańska upoważniona została do prowadzenia rokowań w imieniu Iraku. Według oświadczenia delegacji transjordańskiej, uzyskała ona podobne pełnomocnictwa od rządu Arabii Saudyjskiej.

W dniu 7 bm. premier Iraku Nuri Said pisał oświadczył na posiedzeniu parlamentu, iż nieprawdą jest, jakoby delegacja transjordańska upoważniona była do prowadzenia rokowań w imieniu Iraku. Również autentyczność pełnomocnictw ze strony Arabii Saudyjskiej nie została dotychczas potwierdzona.

### MASOWA EMIGRACJA Z TURCJI DO IZRAELA

TEL-AWIW (Kol Israel). — Jak donoszą z Ankary, 15 — 20 tysięcy Żydów zamieszkałych w Turcji przygotowuje się do emigracji do Izraela. Ilość ta stanowi połowę ogólnej liczby ludności żydowskiej Turcji. W najbliższym czasie przybędzie do Izraela transport 2 — 3.000 Żydów. Następnie odechodzący będą z Turcji do Izraela większe transporty Żydów regularnie każdego miesiąca.

### JAK IZRAEL WYKORZYSTA POŻYCZKĘ

Tel-Awiw (Kol Israel). Powrócił tu ze Stanów Zjednoczonych minister skarbu Izraela dr. Eliezer Kaplan, który podpisał z bankiem Importowo - Eksportowym umowę o pożyczkę w sumie 65 milionów dolarów. Fundusze te zostaną zużyte w następujący sposób: na budownictwo 25 milionów, na rozwój przemysłu 20 milionów, na rozwój transportu 20 milionów.

Pożyczka zrealizowana zostanie do dnia 21 czerwca br. Minister podał do wiadomości, że plan rozwoju rolnictwa wymaga sumy 90 milionów dolarów. Sumę tę trzeba będzie zmobilizować z innych źródeł.

Minister zaznaczył, że zawarta w wyspie Rodos umowa z Egiptem stwarza nowe dogodne warunki dla rozwoju budownictwa w kraju.

### Z ostatniej chwili

## Nowy rząd Izraela

Mapai utworzyła gabinet w koalicji z blokiem religijnym

TEL-AWIW (Kol Israel). — Na wczorajszej popołudniowej sesji Zgromadzenia Ustawodawczego premier Ben - Gurion przedstawił nowoukonstytuowany rząd w następującym składzie:

- 1) Ben-Gurion — premier i minister obrony;
- 2) Dow Josef — minister aprowizacji
- 3) Lewin — minister imigracji
- 4) G. Meirson — minister pracy i opieki społecznej
- 5) Fiszman — minister spraw religijnych
- 6) Kaplan — minister skarbu
- 7) Reméz — minister komunikacji

8) Rozenbli — minister sprawiedliwości  
9) Szitrit — minister policji  
10) Szapiro — minister spraw wewnętrznych

11) Szaret (Szertok) — minister spraw zagranicznych.

Premier Ben-Gurion oświadczył, iż nowy rząd został ukonstytuowany na zasadzie wspólnej odpowiedzialności. Polityka zagraniczna prowadzona będzie w duchu przyjaźni z ZSRR i USA. Rząd dążyć będzie do przyjaznych stosunków z arabskimi sąsiadami. Jerozolima będzie centrum państwa i niektóre instytucje zostaną przez prowadzone do tego miasta.

## Przebieg rokowań z Libanem i Syrią

TEL - AWIW (Kol Israel). W miejscowości pogranicznej Rosz Hamikra toczą się rokowania pomiędzy przedstawicielami Izraela a Libanu. Obradom przewodniczy przedstawiciel d-ra Bunche'a Biget. W dniu 5 marca przybył on na wyspę Rodos, by złożyć sprawozdanie d-rowsi Bunche'owi z przebiegu dotychczasowych rozmów.

Następnego dnia Biget wraz z gen. Riley'em przybyli do Tel - Awiwu, gdzie odbyły rozmowę z d-rem Walterem Ejtanem, przedstawicielem izraelskiego MSZ, pułkownikiem Jigal Jadinem oraz bawiającym w tym dniu w Tel - Awiwie Reuvenem Sziloach — przewodniczącym delegacji izraelskiej do rokowań z Transjordanią. Nie wydano oficjalnego komunikatu na temat odbytych rozmów. Tego samego dnia po południu goście wyruszyli do Bejrutu.

Rozmowy w Rosz Hamikra wznowione zostały w dn. 7 b. m. Przewodniczący André Biget wręczył przedstawicielom obu stron nowo zrehabilitowany projekt umowy. Nowa formuła opracowana została na podstawie rozmów, jakie Biget przeprowadził z rządami Izraela i Libanu.

Na temat przebiegu pertraktacji nie są wydawane żadne komunikaty. Wjazd do Rosz Hamikra dla dziennikarzy został zabroniony. Nie wiadomo również czy w obradach uczestniczą przedstawiciele Syrii. Niektórzy twierdzą, iż biorą oni udział w obradach w charakterze obserwatorów.

W dniu 7 marca obrady przerwano. Podjęte one zostaną w czwartek 10 marca.

LONDYN. — Jak donosi agencja Reutersa, delegacje Izraela i Libanu, obradujące na pograniczu w Ras el Nagura, osiągnęły porozumienie, co do wielu punktów rozejmu. Inne punkty, wymagające jeszcze wyjaśnienia będą omawiane na posiedzeniu czwartkowym. Układ rozejmowy między Izraelem a Libanem ma być wzorowany na układzie izraelsko-egipskim.

Tel-Awiw (Kol Israel). Na wniosek premiera Syrii Halel el Azam odbyło się posiedzenie Komisji dla Spraw Zagranicznych parlamentu syryjskiego. Komisja powzięła decyzję o przystąpieniu do rokowań z Izrae-

lem w sprawie zawieszenia broni. W ten sposób Syria byłaby czwartym z kolei państwem arabskim, które wyraziło zgodę na rokowania z Izraelem.

Pomimo tej decyzji — jak oświadczył premier — rząd syryjski nie powziął dotąd decyzji w sprawie przystąpienia do rokowań. Przed powzięciem takiej decyzji rząd pragnie

nie otrzymać pewne wyjaśnienia od dra Bunche'a. Jak twierdzą korespondenci, rząd syryjski pozostaje w kontakcie z rozjemcą ONZ.

Dr. Bunche wystosował do Lake Succes depeszę, w której wyraża ufność, że w najbliższym czasie uzyska on zgodę syryjską na prowadzenie rokowań z Izraelem.

## Dalsze szczegóły ewakuacji Faludży

Tel-Awiw (obsł. wł.) Jak już donieśliśmy, po ewakuowaniu okrażonych oddziałów egipskich, opuściła miasto część ludności arabskiej, która wyraziła życzenie ewakuacji. W czasie przejazdu zmotoryzowanej jednostki Legionu Arabskiego, która wiozła ewakuujące się osoby cywilne, jedna z maszyn natknęła się na minę egipską. Ofiar w ludziach nie było.

Wzwaniami saperzy izraelscy umieszkodliwili

w pobliżu miejsca wypadku sześć min egipskich.

Następnego dnia dalszy transport ludności wyruszył do Hebronu, korzystając z samochodów Cwa Hahagana.

Jak się okazuje, dowództwo Legionu Arabskiego odmówiło wpuszczenia na swe terytorium 2.000 Arabów zamieszkałych w Irak el Manszija. Generał Riley polecił przewodniczącemu Mieszanej Komisji Rozjemczą w Udzia el Hafir rozpatrzenie tej kwestii.

## Organizacje antysemityczne we Francji

PARYŻ, (ZAT). — Wśród żydostwa francuskiego wywołała ostatnio wielkie oburzenie działalność dwóch organizacji, kierowanych przez ludzi, którzy w swoim czasie związani byli z kollaboracyjnym „rządem“ Vichy. Organizacje te, aczkolwiek nie noszą jawnie antysemitycznego charakteru, to jednak rozwijają ożywioną działalność antysemityczną.

Pierwsza z tych organizacji nosząca oszukańczą nazwę „Komitetu dla spraw obrony człowieka“ ma za zadanie zwalczać byłych członków Ruchu Oporu i Żydów. Jednym z najbardziej aktywnych działaczy tej Organizacji jest M. Parreze, b. szef gabinetu Petain'a. Druga Organizacja ma wśród swoich członków znanego adwokata Jeana Legrand'a, który występował jako obrońca Arabów w Casablance oraz powieściopisarza Charlesa Espian, który

w czasie okupacji otrzymał tzw. nagrodę Balzaca. Przewodniczącym tej Organizacji jest znany wodzirej nacjonalistyczny M Binault.

## Powrót jeńców z Egiptu

TEL - AWIW (Kol Israel). Podano do wiadomości, że do dnia 9 b. m. zakończona ma być wymiana jeńców pomiędzy Egiptem a Izraelem. Ostatnio przybyła do Izraela grupa jeńców żydowskich — 21 chłopców i 7 dziewcząt.

Podajemy nazwiska niektórych osób, które powróciły z Egiptu: Aran Daniel, Goldberg, Dubiński, Horn, Szauter, Wiener Sara, Margulis, Grylewicz, Rajchman, Awner Sara, Grynberg Dwora, Carfati, Madar, Kirszner, Korn, Korn Jaakow, dr Perimutter, Rozencaiw, Umkowski.



Na widowni

Tydzień przyjaźni polsko-czechosłowackiej

Tydzień Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej zainaugurowany został dnia 7 bm. w Warszawie uroczystym otwarciem w Muzeum Narodowym Wystawy Czechosłowackiej Sztuki Ludowej.

Na otwarcie wystawy przybyli: członek Rady Państwa — Niecko, ministrowie: Dybowski, Świątkowski, Szymanowski i inni członkowie Rządu, przedstawiciele korpusu dyplomatycznego z dziekanem ambasadorem ZSRR Lebediewem i ambasadorem Republiki Czechosłowackiej dr Piszkiem na czele, przedstawiciele Czechosłowackiego Ministerstwa Informacji, członkowie Prezydium Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej oraz liczni przedstawiciele organizacji społecznych i świata kulturalno artystycznego stolicy.

WYSTAWA KSIĄŻKI CZECHOSŁOWACKIEJ

Obchód Tygodnia Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej w Wielkopolsce zapoczątkowano odczytami na temat życia w Czechosłowacji. Odczyty te zostały wygłoszone w większych zakładach pracy w Poznaniu.

W pierwszym dniu Tygodnia odbyła się ponadto uroczystość otwarcia wystawy książki czeskiej i słowackiej w Muzeum Wielkopolskim. Jest to trzecia wystawa w Muzeum Wielkopolskim poświęcona dzisiejszej Czechosłowacji. Dotychczas zorganizowano tam wystawę grafiki czeskiej oraz pokaz dokumentalny pod nazwą „Czechosłowacja w walce o niepodległość”.

Wystawa książki czechosłowackiej obejmuje ok. 500 okazów reprezentujących wszystkie dziedziny piśmiennictwa. Uzupełniona została ona reprodukcjami zabytków historycznych.

AUDYCJE RADIA CZECHOSŁOWACKIEGO POŚWIĘCONE POLSCE

Radio Czechosłowackie uczci Tydzień Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej szeregiem odczytów i audycji, poświęconych życiu współczesnej Polski. Rozgłoszenie w Pradze, Bratysławie, Bernie Morawskim, Koszycach i Ostrawie transmitować będą, w okresie Tygodnia Przyjaźni, utwory literackie polskich autorów, m. in. słuchowisko J. Mayena „Stalingrad”, słuchowisko D. Gawreckiego, osnute na tle „Starej cegielni”, J. Iwaszkiewicza — opowiada nie dla dzieci „Pokoik na poddaszu” — Wandy Wasilewskiej, sztukę M. Choromańskiego „Gdy ożyje marmur”, fragment powieści J. Pytlakowskiego „Fundamenty”.

Nadto transmitowane będą odczyty: prof. dr Krejciwego o nowej erze w stosunkach czechosłowacko-polskich, dr Pilara o żywej sztuce w nowej Polsce, dwa cykle odczytów o współczesnej prozie, poezji i innej.

Wiosna w Tel-Awiiwie (Od wł. koresp. „Mostów“ C. Szachuma)

TEL-AWIW 2 marca. Obywatele naszego kraju odetchnęli z ulgą. Po ciężkiej zimie, obfitej w deszcze i chłody, jakich Palestyna nie pamiętała od długich lat — pogoda w zeszłym tygodniu uległa znacznej poprawie, i w kraju nastąpiła wiosna. Pola zazieleniły się, drzewa obsypały się kwieciami.

Szczególnie radośnie odczuli tę zmianę nasi rolnicy, mieszkańcy gór oraz ci spośród nowych imigrantów, którzy zamieszkali w odległych osiedlach, oderwanych od większych ośrodków miejskich.

Obawy co do nieurodzaju okazały się, na szczęście, ponne — a jeśli chodzi o jare zboża, oczekuje się nawet obfitych plonów. W Galilei widoczny jest jeszcze tu i ówdzie śnieg, lecz większość pól pokryta się już zielenią. Wśród gór rozlega się śpiew dziatwy szkolnej, która coraz częściej udaje się z nauczycielami na wycieczki.

Dzięki wczesnej wiosnie została wznowiona akcja osiedleńcza w Galilei przerwana na skutek ostrej zimy. Nowi osiedleńcy pracują przy budowie domów, a część ich przystąpiła obecnie do sadzenia drzew.

Wiosenny nastrój udzielił się również mieszkańcom Tel-Awiwu. Ulice zapelnily się przechoźnikami, rozbrzmiewają beztroskim gwarem i śmiechem. W niemalże mierze przyczyniła się do tych objawów odprężenia wiadomość — otrzymana na początku bieżącego tygodnia z

hotelu „Róży Rodosu” — o podpisaniu zawieszenia broni z Egiptem. Ludzie tutejsi, którym utkwily w pamięci naloty bombowców egipskich, z tym większą satysfakcją dowiedzieli się o tym, że ci sami Egipcjanie — pod naporem naszych wojsk — zmuszeni byli wycofać się z frontu „świętej wojny” i zdecydowali się na „odrębne” porozumienie z Izraelem. A choć naogół nie ludzą się tu, jakoby zawieszenie broni z Egiptem oznaczało kapitulację tego państwa, a pozostawanie jego wojsk w Gazie uważają za warunek wielce niekorzystny — to jednak fakt, że rokowania z największym państwem arabskim skończyły się pomyślnie, rokuje dobre nadzieje na przyszłość.

Radosny ten nastrój znalazł pełny wyraz w entuzjastycznym przyjęciu, jakie mieszkańcy Tel-Awiwu zgotowali pierwszemu prezydentowi państwa.

DR WEIZMAN W TEL-AWIWIE.

Prezydent przybył do Tel-Awiwu, jako gość Zarządu Miejskiego, by uczestniczyć w uroczystości wręczenia uczonemu izraelskim nagród swego imienia za osiągnięcia w dziedzinie nauk ścisłych. A choć wycieczki dr Weizmana nie nade do dużego rozgłosu, a ulice zrzadka upstrzone były flagami, już na trzy godziny przed przyjazdem dał się zauważyć wzmożony ruch na ulicach, prowadzących do placu Habimy. Tysią-

ce ludzi, wśród nich całe rodziny z dziećmi, zdążyły obecnie po tej drodze, na której nie tak dawno urządzono manifestacje przeciwko uciśkowi i samowoli mandatarisza brytyjskiego. Ci, którzy nie otrzymali zaproszeń ulokowali się bezceremonialnie na dachach domów, oczekując przybycia prezydenta.

Jest godzina czwarta. Na placu falują tysiączne rzesze ludności. Straż obywatelska przy pomocy milicji, z trudem tylko toruje drogę dla zaproszonych gości. Przybywają ministrowie, posłowie Zgromadzenia Narodowego, dyplomaci. Większość z nich zmuszona jest wysiąść z aut w pewnej odległości od gmachu Habimy i resztę drogi odbyć piechotą. Nad morzem głów ukazują się błyszczący cylinder posła Stanów Zjednoczonych Mac Donalda. Gdy na placu zjawił się samochód poselstwa ZSRR, tłumy zgotowały dyplomatom radzieckim gorącą owację. Jerszow uśmiecha się i salutuje, przechodząc mimo kompanii honorowej.

Dziennikarze uwijają się jak muchy w ukropie. Najbardziej „spozstrzegawczy” spośród nich starają się odgadnąć ilość zalegających plac i pobliskie ulice tłumów. Oceniają je w przybliżeniu na 35—40 tysięcy osób.

Nagle morze głów zakolysało się. Chorągiewki w rękach dzieci podnoszą się do góry. Z daleka ukazują się otwarte samochody, a za nim oddział milicjantów na rowerach. Milicjanci ubrani są w galowe mundury i białe rękawiczki. Obecnie można już rozemnać twarz prezydenta siedzącego obok żony i adiutanta. Zrywa się burza oklasków. Prezydent wysiada z auta i wita się z burmistrzem miasta, który oczekuje go na schodach wiodących do gmachu Habimy. Kompania honorowa prezentuje broń. Owacja tłumy osiąga punkt kulminacyjny, orkiestra intonuje hymn narodowy, rozlegają się dźwięki „Hatikwy”. Na maszcie zalopotała flaga z niebieską „memorą” — godłem prezydenta Izraela.

Dr Weizman przyjmuje z rąk dzieci nęcące kwiatów i wchodzi na salę.

Uroczystość wręczenia nagród zagał burmistrz Tel-Awiwu, który przypomniał, że jeszcze 15 lat temu, w dniu 60-lecia dr Weizmana, zostało mu przyznane honorowe obywatelstwo miasta, zaś cztery lata temu — Rada Miejska Tel-Awiwu postanowiła ufundować trzy nagrody Jego imienia.

Następnie dr Bergman odczytuje akt nadania nagród. Jury przyznało I-szą nagrodę im. dr Weizmana prof. dr Adlerowi, który napisał szereg prac na temat przyczyn chorób tropikalnych, a zwłaszcza malarii. Prof. Adler poczynił również nader ważne odkrycie w dziedzinie trądu, ujawniając zarazki tej strasznej choroby i umożliwiając tym samym zbadanie jej rozwoju oraz jej zwalczanie.

II-gą nagrodę otrzymał prof. Olendorf za pracę badawczą pt. „Widzenie jako kwestia techniczna”, w której analizuje funkcje oka jako proces elektrochemiczny, co też umożliwia rozwiązanie szeregu kwestii technicznych, związanych

(dokończenie na str. 4-tej)

Odgłos

Na prawo czy na lewo

Do wielu problemów jakie związane są z ustaleniem prac Konstytuanty (Kneset) Izraela przybyło jeszcze jedno „ważne” zagadnienie, jakie poruszone zostało przez frakcję „Chejrut”. Członkowie tej frakcji zgłosili do Komisji permanentnej żądanie wyznaczenia im w parlamencie... miejsc po lewej stronie! Okazało się bowiem, że żadna z frakcji poselskich nie chce zasiadać na prawicy: ani religijni, ani ogólni syjonisci, a tym bardziej... chejrutowcy. No cóż — możnaby to uważać za dobry znak: nie ma prawicy w Izraelu... Ale czy ze zmianą miejsc nastąpi również... zmiana programu i oblicza tej partii? „Chejrut” nie widzi takiej potrzeby — uważa się bowiem za „rewolucyjny” ugrupowanie.

Cała ta sprawa wywołała wiele wesołości wśród szerokiej opinii społecznej w Izraelu. Obok śmieszności należy jednak podkreślić jeszcze jeden charakterystyczny moment: nawet prawica (najbardziej skrajna) zdaje sobie sprawę z prawdziwych nastrojów mas ludowych i ich stosunku do reakcji — to też w naiwności swej sądzi, że zajmując... miejsca po lewej stronie sali wprowadzi w błąd społeczeństwo co do swego istotnego oblicza... Prawica próbuje maskować się, ale dość niezgrabnie. Przecież działalność partii ocenia się nie według tego „jak i gdzie ona siedzi”, ale stosownie do jej programu i konkretnych wystąpień. A trzeba mieć słabe „poczucie humoru, by zdobyć się na zaliczenie „Chejrutu”... do lewicy! (m)

Fabryka sensacji

Jedno z reakcyjnych pism palestyńskich „Jidiot achronot” (redagowane przez dr Carlebacha) znane jest ze swych „sensacyjnych” wiadomości. Ostatnio znów „zelektryzowało” ono opinię taką „wiarogodną” depeszą: „Porozumienie między Mapam a blokiem religijnym przeciw Mapai. Dr M. Sneh odbył wczoraj rozmowę z rabinem Lewinem”.

Jak podaje „Al Hamiszmar” wiadomość tę podano natychmiast telefonicznie... tow. dr Sneh, który od kilku dni chory znajduje się w łóżku. Podobno dr Sneh prosił o przekazanie pozdrowienia „wspólnikom” rozmowy, która... nie odbyła się i nie miała się odbyć (m)

Dokument solidarności

proletariatu izraelskiego z walczącym ludem Francji

Paryż (obsł. wł.). M. Oren złożył w ramieniu Zjednoczonej Partii Robotniczej Izraela wizytę w Centralnym Zarządzie Generalnej Federacji Pracy (C. G. T.) i w Zarządzie Zw. Zawodowego Górników Francuskich, celem przekazania Związkiowi Górników sumy 2.250.000 fr., która została zebrana wśród robotników Izraela w wyniku akcji zbiorkowej przeprowadzonej przez gazetę „Al-Hamiszmar” i partię Mapam. Składając wspomnianą sumę na ręce generalnego sekretarza Zw. Górników — przedstawicieli Zjednoczonej Partii podkreślił, że jest ona wyrazem uczuć solidarności i głębokiej sympatii, jaką żywią masy robotnicze i chłopskie, żołnierze, członkowie kibuców, inteligencja pracująca i młódzież Izraela w stosunku do robotników Francji, którzy pod kierownictwem C. G. T. prowadzą konsekwentną walkę o chleb, wolność i pokój.

Generalny sekretarz Związku — Wiktorian

Dougé pelen wzruszenia dziękował za dar, podkreślając jego wielkie znaczenie — zarówno moralne, jak i praktyczne dla walki klasy robotniczej. Zaznaczył on przy tym, że akcja pomocy górnikom dała w sumie we Francji i na całym świecie 700 milionów franków i że dotychczas przeszło 1000 górników znajduje się w więzieniach z rozkazu francuskiego ministra spraw wewnętrznych — Mocha.

Wiktorian Dougé poprosił Orena o przesłanie braterskiego pozdrowienia Zjednoczonej Partii Robotniczej i jej gazecie oraz serdecznych życzeń pomyślności wszystkim robotnikom Izraela.

W tym samym dniu za pośrednictwem Zarządu Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej przekazane zostały dzieciom górników francuskich pieniądze, zebrane na ten cel przez ruch Haszomer Hacair w Izraelu.

Dalsze wyniki wyborów do Histadrutu

Mapam uzyskała 44.453 głosy, Mapai 74,563 głosy

TEL - AWIW (kor. wł.) — W centralnej komisji wyborczej przy Komitecie Wykonawczym Histadrutu trwa nadal obliczanie głosów wstępnych, głosów żołnierzy oraz tych, którzy głosowali nie w swoich punktach wyborczych. Ogółem obliczono dotychczas 13.118 głosów (za wyjątkiem pustych i unieważnionych kartek wyborczych, których liczba dochodzi do 800) z tego na listę Mapam (M) przypada 44.453 głosów (34,2 proc.), na listę Mapai (A) — 74.563 (57,3 proc.), Haowed Hacijoni (P) 4.952 (3,8 proc.), Komunistów (K) — 3.340 (2,6 proc.), robotników religijnych 2.810 (2,1 proc.)

Ponieważ do sprawdzenia pozostało jeszcze kilka tysięcy głosów — spodziewają się ogłoszenia ostatecznych wyników dopiero w końcu tygodnia.

Dotychczasowe wyniki są bardzo pouczające. Przede wszystkim świadczą one o tym, że Mapai nie zdołała — mimo swojej przewagi wynikającej z faktu zajmowania przez jej przedstawicieli stanowiska premiera, ministra obrony narodowej i ministra spraw zagranicznych — zwiększyć swego stanu posiadania w Ionie Histadrutu. Osiągnęła ona 57 proc. — czyli akurat tyle co przy poprzednich wyborach w r. 1944 (wtedy Mapai uzyskała 53,5 proc. a „Ali

ja Chadasz”, która połączyła się z Mapai 3,1 proc. — razem 56,6 proc.). Mapai nie potrafiła zwiększyć swej pozycji nawet o 1 procent. Ciekawe jest również zestawienie obecnych cyfr z wynikami wyborów do Konstytuanty. Okazuje się mianowicie, że obecnie Mapai o-

trzymała nie więcej niż połowę tej liczby głosów, jaką uzyskała przy wyborach do Konstytuanty (74.563 wobec 152.972), Mapam 70 proc. poprzedniej liczby (44.453 wobec 63.107) Haowed Hacijoni 28 proc., a komuniści 35 proc. (3.340 wobec 10.000 głosów żydowskich).

Czechosłowacja dąży do zacieśnienia stosunków gospodarczych z Izraelem

TEL - AWIW (Obsł. wł.) — W dniu 24 lutego odbyła się tutaj konferencja prasowa z udziałem przedstawiciela Czechosłowacji w Tel-Awiiwie Wiktora Grinwalda, i konsula czechosłowackiego w Jeruzolimie.

Konferencję zagał konsul czechosłowacki, który oświadczył, że spotkanie ma na celu poinformowanie prasy izraelskiej o perspektywach rozwoju stosunków gospodarczych między Izraelem a Czechosłowacją. Obszerny referat na ten temat wygłosił konsul Grinwald. Na wstępie referatu omówił on dzieje wymiany gospodarczej między Czechosłowacją a Palestyną w okresie mandatu. Czechosłowacja importowała wtedy do Palestyny towary na sumę 4 milionów

funtów, palestyński import do Czechosłowacji wynosił natomiast zaledwie 60 tysięcy funtów. Taka sytuacja spowodowała by w dzisiejszych warunkach pewne trudności — stwierdził konsul. Rząd czechosłowacki gotów jest zawrzeć z rządem Izraela taką umowę, która mogłaby stać podstawą dla szybszego zacieśnienia więzów ekonomicznych między obu krajami.

Czechosłowacja zwraca szczególną uwagę na współpracę w dziedzinie przemysłu. Pierwsza próba na tym odcinku została już podjęta.

Niedawno czeska firma „Kohinoor” założyła fabrykę ołówków w mieście Cfat przy równym udziale kapitału izraelskiego i czechosłowackiego.

W dalszym ciągu swego referatu konsul Grinwald zanalizował przemiany ustrojowe, jakie miały miejsce w Czechosłowacji oraz dwuletni plan gospodarczy, którego realizacja uwięziona na została pełnym sukcesem.

W zakończeniu — konsul czechosłowacki dał szeroką informację o tradycyjnych międzynarodowych targach, które odbędą się w Pradze w dniach od 13 — 20 marca r. b. i wyraził nadzieję, że gospodarka Izraela będzie na tych targach należycie reprezentowana. Rząd czechosłowacki spodziewa się przybycia do Pragi, w okresie targów, izraelskiej delegacji rządowej, celem przeprowadzenia konkretnych rokowań handlowych.

JENCY EGIPSCY OPUSZCZAJĄ IZRAEL

Tel-Awiw (Obsł. wł.) W szpitalu państwowym w Jaffie odbyło się pożegnanie 18 jeńców egipskich, którzy jako ranni wzięci zostali swego czasu do niewoli i powrócili do zdrowia pod opieką żydowskich lekarzy i pielęgniarek. Jeńcy wyrazili podziękowanie za troskliwą opiekę i wyrazili przekonanie, że nawiązane zostaną trwałe i przyjazne stosunki pomiędzy Egiptem a Izraelem.

W dniu 7 bm. jeńcy opuścili Izrael, udając się do swej ojczyzny.





# Rezolucja Zjazdu Komitetów Żydowskich

## organizacji społecznych, gospodarczych i kulturalnych w Polsce

Publikujemy dziś tekst rezolucji uchwalonej na ostatnim Zjeździe Komitetów Żydowskich i organizacji społecznych. W najbliższych dniach zamieścimy artykuły zawierające ocenę samego Zjazdu i rezultatów jego prac. Zanim to uczynimy pragniemy pokrótce omówić rezolucję.

Dają one na wstępie słuszną ocenę sytuacji międzynarodowej i wynikających stąd zadań wszystkim ludzi pragnących pokoju — a przecież nikt bardziej niż naród żydowski nie docenia wagi utrzymania i utrwalenia pokoju w świecie.

Szczególnie dziś w obliczu montowania „paktu atlantyckiego” i różnych jego odmian, którego cele agresywne są zupełnie niedorzeczne, żydowskie masy pracujące w Polsce i w całym świecie muszą się włączyć do ogólnej walki obozu postępu i demokracji o utrwalenie pokoju. Niestety są jeszcze pewne kółka w ośrodkach żydowskich, które albo tego nie rozumieją, albo świadomie działają wbrew żywotnym interesom narodu żydowskiego, próbując odciągnąć masy żydowskie od aktywnej walki o pokój. Walka z tymi elementami jest naszym obowiązkiem. Szkoda tylko, że rezolucja nie podkreśla wyraźnie konieczności łączności naszego jiszuru z innymi ośrodkami żydowskimi. Jedynie bowiem w ten sposób postępowe żydostwo polskie będzie mogło promieniować i oddziaływać na inne osiedla żydowskie. Jedynie w ten sposób korzystać będziemy z postępowych wartości kultury narodowej w Izraelu i innych ośrodkach żydowskich. Tylko poprzez łączność z żydostwem światowym będziemy mogli skutecznie walczyć o jego progresywny charakter, przeciw tym wszystkim kółkom, które jak powiada rezolucja „dążą do\_marshallizacji życia żydowskiego”.

Rezolucja wyraża solidarność z walką Izraela. Brak w niej jednak podkreślenia tej ofiarnej pomocy, jaką Żydzi polscy nieśli swym walczącym braciom w Izraelu. Przecież powinniśmy być dumni z tego, że nasz jiszuru, dziesiątkowany po okupacji hitlerowskiej, nie tylko zebrał imponującą sumę 107 miln. złotych na rzecz Hagany, lecz dał również daninę krwi: dziesiątki i setki naszej młodzieży odznaczyły się w heroicznej obronie na wszystkich frontach walki z najeźdźcą arabskim, w Negba i Jad Mordechaj, w Miszmar Haemek i Jechiam. Rezolucja nie wspomina o tej pięknej kartce żydostwa polskiego, nie mówi też ani słowem o potrzebie kontynuowania tej pomocy na przyszłość. Brak ten jest w sprzeczności z uczuciami i tendencjami wśród społeczeństwa żydowskiego w Polsce, które jest związane z Izraelem i jego walką narodowo-wyzwoleńczą.

Ważne miejsce w rezolucjach znajduje problem udziału żydowskich mas pracujących w ogólnym wysiłku nad odbudową kraju, w jego drodze do zbudowania nowego ustroju — socjalizmu. Zjazd dał wiele dowodów, że społeczeństwo żydowskie w pełni docenia wagę procesów zachodzących w Nowej Polsce i bierze udział w realizacji państwowych planów gospodarczych. Rezolucja nakreśla dalszy kierunek tego współdziałania żydowskich mas pracujących w budowie Nowej Polski.

Ostatnia część rezolucji poświęcona jest wyliczeniu konkretnych zadań Komitetów Żydowskich. Szczególne miejsce zajmują tu zagadnienia kultury — i nie dziwne, gdyż mimo dużych dotychczasowych osiągnięć pozostaje jeszcze wiele do zdziałania w tej dziedzinie. Uważamy za słuszną postulat w odniesieniu do Żyd. Tow. Kultury, teatru itp. Nie porusza ono natomiast konieczności przeciwstawienia się wypadkom asymilacji, braku łączności młodzieży z kulturą narodową. A przecież problem ten był poruszony w czasie dyskusji na Zjeździe. Wystarczy wspomnieć o głosie jednego z działaczy kulturalnych z Dolnego Śląska, który uskarżał się, że biblioteki żydowskie cierpią bynajmniej nie z powodu braku księżek a... czytelników. I tę dziedzinę należało uzupełnić dezyderatem współpracy i wymiany kulturalnej, zwolnacza z naszą postępową kulturą hebrajską w Izraelu.

Oddzielnego omówienia wymaga rezolucja odnosząca się do złączenia szkół żydowskich i hebrajskich. Podkreślić jednak należy w chwili obecnej, że rezolucja ta nie przeszła przez komisję rezolucyjną a zgłoszona została w ostatniej chwili na Zjeździe.

W związku z tym część delegatów wstrzymała się od głosowania.

Podajemy w obszernym skrócie tekst rezolucji, uchwalonej przez Zjazd Komitetów Żydowskich i organizacji społecznych, który odbył się w Warszawie w dniach 26 i 27 lutego br.

„Anglosaski imperialistyczny obóz wojenny — kierowany przez Amerykę, a podległy dyktatorowi Wall-Street — który dąży do narzucenia swego panowania światu, zniweczył współpracę między mocarstwami, złamał umowy zawarte w Jałcie i Poczdamie oraz podzielił świat przez stworzenie odrębnych traktatów i bloków.

Imperializm amerykański na czele anglosaskiego bloku zachodniego, odrzucając propozycje pokojowe Związku Radzieckiego, które wyrażają wolę i dążenia wszystkich miłujących pokój narodów i ogromnej większości ludzi na całym świecie — ujawnił politykę podżegaczy wojennych, którzy przygotowują nową rzeź światową, zagrażającą egzystencji narodów w ogóle, a narodu żydowskiego w szczególności. Jaskrawym wyrazem tej polityki jest odbudowa imperialistycznych Niemiec, życzliwe ustosunkowanie się do odrodzenia niemieckiego militarystyki i jego dążeń do rewanzu, zwrot przedsiębiorstw przemysłowych w Zagłębiu Ruhry niemieckim magnatom stalowym i węglowym, wznowienie działalności niemieckich trustów i karteli, oraz\_marshallizacja zachodnich stref i przekształcanie ich w kolonie amerykańskiego imperializmu”.

W dalszym ciągu rezolucja potępia nowe plany wojenne, które znajdują swój wyraz w montowaniu t. zw. paktu północno-atlantyckiego.

Przechodząc do omówienia oporu przeciwko tym wojennym planom, rezolucja stwierdza:

„Polityka imperialistycznych agresorów wojennych napotyka na nieugięty opór przeważających sił pokoju i postępu, na którego czele stoi potężny Związek Radziecki, państwa demokracji ludowej i konsekwentnie demokratyczne czynniki na całym świecie. Związek Radziecki, demokracje ludowe i ruch postępowy w świecie są jedyną i najpewniejszą ostoją niepokornych narodów. One to właśnie o-

degrały decydującą rolę przy rozwiązaniu problemu palestyńskiego. Są one konsekwentnymi orędownikami niezawisłości państwa Izrael przeciwko intrygom imperialistycznym i agresji, stając w obronie niepodległego, demokratycznego państwa żydowskiego i arabskiego oraz ich pokojowego współżycia na zasadzie uchwał Organizacji Zjednoczonych Narodów z 29 listopada 1947 r.

Zapewnienie niezawisłości państwa Izrael jest ściśle związane z koniecznością orientowania się na siły pokoju i postępu, na prawdziwych przyjaciół narodu żydowskiego: na Związek Radziecki i państwa demokracji ludowej.

Tendencja reakcyjnych i prawicowo-socjalistycznych elementów w rządzie Izraela zmierzająca do znalezienia wyjścia z sytuacji przez kompromis z jednym lub z drugim imperializmem, względnie przez oparcie się na obu imperializmach — kryje w sobie poważne niebezpieczeństwo dla skupiska żydowskiego w Palestynie i zagraża\_marshallizacją kraju, przeobrażeniem go w jeszcze jedną pozycję strategiczną podżegaczy wojennych oraz wyprzęgnięciem go w blok śródziemnomorski — odpowiednik paktu atlantyckiego na Bliskim Wschodzie. Żydowskie i arabskie masy ludowe nigdy nie pozwoliły się wciągnąć do wojny przeciwko Związkowi Radzieckiemu i obronią kraj przed\_marshallizacją.

Masy żydowskie w Polsce solidaryzują się z siłami postępu w Izraelu w ich walce o całkowitą niezawisłość i konsekwentnie — demokratyczny charakter państwa Izrael”.

Rezolucja omawia następnie konieczność walki z kółkami reakcyjnymi w świecie żydowskim za granicą, które hołdują teorii t. zw. „neutralizmu”.

„Reakcja żydowska, przy czynnym poparciu żydowskich prawicowców socjalistów w krajach zachodnio-europejskich i zamorskich, jest organiczną częścią obozu imperialistycznego, rozsadnikiem\_marshallizacji w życiu żydowskim — t. zn. podporządkowania najżywotniejszych interesów żydowskich mas ludowych interesom imperializmu. Tęgodrażą zaś postępowanie równoznaczne jest ze zdradą własnego, żydowskiego narodu. Teo-

## Powstanie Biura Wykonawczego Prezydium Centr. Kom. Żyd. w Polsce

Warszawa (ŻAP). 3 marca br. odbyło się pod przewodnictwem Szymona Zachariasza pierwsze posiedzenie nowo wybranego Prezydium Centralnego Komitetu Żydów w Polsce.

Na wniosek Szymona Zachariasza Prezydium wyłoniło ze swego składu (11 osób) Biuro Wykonawcze złożone z 5 członków Prezydium.

Jednocześnie wybrano do Biura Wykonawczego następujących członków Prezydium: dr. Adolf Berman — przewodniczący, red. G. Smolar — wiceprzewodniczący, M. Bitter — kier. Resortu Finansowego, J. Łazebnik sekretarz generalny, oraz S. Fiszgrund.

Następnie dokonano podziału resortów między poszczególnymi członkami Prezydium, którym przydzielono również patronat nad poszczególnymi komitetami terenowymi.

W drugiej części posiedzenia Prezydium uchwaliło tekst odpowiedzi CKZP na list przewodniczącego Komitetu Wykonawczego Światowego Kongresu Żydowskiego, dr. Nachuma Goldmana.

W odpowiedzi tej CKZP w całej rozciągłości podtrzymuje protest przeciwko oszczerczym informacjom biuletynów Instytutu dla Spraw Żydowskich przy Światowym Kongresie Żydowskim i uzależnia swoje ustosunkowanie do Światowego Kongresu Żydowskiego od jego linii postępowania i praktycznej działalności.

Na zakończenie red. G. Smolar zreferował plan pracy CKZP w związku ze zbliżającą się 6 rocznicą powstania w getcie warszawskim.

Plan został przez Prezydium zaakceptowany jednogłośnie.

## Egzaminy w szkołach ORT-u

Warszawa (ŻAP). W ciągu stycznia br. odbyły się egzaminy kontrolne we wszystkich szkołach ORT-u na terenie całego kraju.

Stały się one sprawdzianem postępów w pracy uczniów. Zarówno w przedmiotach ogólnokształcących jak i zawodowych, słuchacze według opinii kierownictwa ORT-u w Polsce, wykazali pełne opanowanie materiału.

W szkole ORT-u w Wałbrzychu po egzaminach odbyło się ogólne zebranie rodzicielskie, podczas którego inż. Styffel, przewodniczący miejscowego oddziału ORT-u, zapoznał licznych słuchaczy z działalnością ORT-u w

skali światowej, a w szczególności w Polsce. Wykładowca ob. Ajl mówił następnie o znaczeniu szkolenia zawodowego w nowej Polsce. Z kolei rodzice w ramach dyskusji zwrócili uwagę na konieczność podniesienia poziomu nauczania przedmiotów humanistycznych. Rodzice wyrazili też życzenie, by miejscowa szkoła w przyszłym roku stała się liceum pierwszego stopnia.

Zebrańi zwrócili następnie pod kierownictwem inżyniera Fajersztejna sale wykładowe i warsztaty. Na zakończenie nauczyciele poinformowali zebranych o postępach w nauce i pracy ich dzieci.

## Z akcji budowy Teatru Żyd. w Łodzi

Łódź (ŻAP). 27 lutego br. odbył się w Łodzi wiec zorganizowany staraniem Zw. Rzemieślników Żydowskich, poświęcony akcji budowy teatru żydowskiego.

Z referatem uzasadniającym potrzebę budowy teatru — Domu Kultury wystąpiła cb. R. Wojskowska, która powiedziała m. in.: „Budowa żydowskiego Domu Kultury jest ogniwem w ogólnym procesie budownictwa w kraju. Nasza konstrukcyjna praca jest najlepszą odpowiedzią podżegaczom wojennym i oszczercom zza oceanu. Pełne powołanie na

szej akcji powinno być sprawą honoru każdego Żyda”.

Przemówienie wygłosił również przedstawiciel Izby Rzemieślniczej ob. Strzyński, który wezwał rzemieślników do aktywnego udziału we wspomnianej akcji.

Jednocześnie przyjęto rezolucję, wzywającą wszystkich rzemieślników do czynnego udziału w akcji budowy Domu Kultury.

Na zakończenie odbyła się bogata część artystyczna z udziałem artystów teatru żydowskiego.

Zawiadamiamy o zgonie znanego pisarza żydowskiego

**ZUSMANA SEGALOWICZA**

który zmarł w wieku 65 lat w Nowym Jorku

Związek Literatów i Dziennikarzy Żydowskich w Polsce

ria głosząca, iż Żydzi powinni w walce między obozem pokoju i obozem wojny zająć stanowisko „neutralne”, jest z gruntu reakcyjna i oznacza faktycznie jedną z form popierania obozu imperialistycznego”.

W zakończeniu pierwszej części rezolucja wykazuje szkodliwe, rozłamowe tendencje kongresu C. I. K. A. i „Forwertsu” w dziedzinie kulturalnej.

Druga część rezolucji poświęcona jest osłabnięciu Nowej Polski Ludowej:

„Polskie państwo ludowe — demokratyczne, które reprezentuje władzę mas ludowych z klasą robotniczą na czele — w ciągu krótkiego czasu od chwili wyzwolenia ówczesnego kraju z ruin i spustoszeń wojennych i doszło do takiego stanu rozwoju życia gospodarczego, jaki jest nie do pomyślenia w ustroju kapitalistycznym.

Uspolecznienie środków produkcji, przemysłu, transportu, komunikacji, bankowości i przeprowadzenie reformy rolnej, oswobodziły siły produktywne od niewoli kapitalistycznej i otworzyły drogę do rozwoju gospodarczego kraju na zasadach socjalistycznych.

Umożliwiło to przejście od kapitalistycznej anarchii do gospodarki planowej, do likwidacji bezrobocia i kryzysów ekonomicznych, do stopniowego podnoszenia stopy życiowej klasy robotniczej i najszerszych mas ludowych”.

Osiągnięcia te mają swe źródła w: a) wydatnej pomocy ZSRR i współpracy z krajami demokratycznymi; b) umocnieniu samodzielności gospodarczej Polski; c) konsolidacji klasy robotniczej, której efektem jest powstanie Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, opartej na zasadach marksizmu-leninizmu.

Równoległe z tymi ogólnymi procesami nastąpiły również przemiany w społeczeństwie żydowskim.

„W rezultacie procesów, kształtujących się w życiu polskiej klasy robotniczej i najszerszych polskich mas ludowych, wzmocniła się i nastąpiła dalsza stabilizacja sytuacji ludności żydowskiej w Polsce. Proces produktywności i przewarstwienia społecznego zapuścił korzenie i stał się punktem wyjściowym dla włączenia robotników żydowskich i pracującej ludności żydowskiej do socjalistycznego sektora gospodarki państwowej.

Przewarstwienie społeczne ludności żydowskiej w procesie produktywności w demokratycznej Polsce Ludowej doprowadziło w rezultacie do powstania nowej warstwy robotników żydowskich, która wysunęła się na czoło środowiska żydowskiego we wszystkich dziedzinach życia społecznego — nowego typu Żyda, przodownika pracy i organizatora wysiłku pracy, twórcy i budowniczego spółdzielni, czynnego współpracownika przy budowie kultury, który włączył się do ogólnego, historycznego marszu, wiodącego naprzód”.

Ostatnia część rezolucji poświęcona jest działalności komitetów żydowskich:

„Działalność i praca komitetów żydowskich w toku dalszego rozwoju pozostały w tyle w porównaniu z rozrosłymi w między czasie gospodarczymi i kulturalnymi organizacjami i instytucjami. W świetle ogólnych przemian w sytuacji i w obliczu nowych zadań uświadomili się fakt, że struktura organizacji na komitetów żydowskich nie odpowiada wymagającej się aktywności pracującej ludności żydowskiej i nowym wymogom życia. Struktura lubelska okazała się przestarzałym anachronizmem i niebezpieczeństwem hamującym dalszy rozwój.

Tęgodrażą stan doprowadził do izolacji Centralnego Komitetu i Komitetów Żydowskich od pracującej ludności, do częściowego zeskorupienia i zniekształcenia biurokratycznego — zwiększając niebezpieczeństwo oderwania od nowej rzeczywistości ludowo-demokratycznej, od nowego człowieka pracy, od rozbudowanych twórczych organizacji i instytucji”.

W dalszym ciągu czytamy o wytycznych reorganizacji struktury komitetów żydowskich oraz o następujących zadaniach w świetle nowej rzeczywistości:

„Mobilizować ludność żydowską do walki przeciwko reakcji żydowskiej w krajach kapitalistycznych i jej prawicowo-socjalistycznym pachołkom, którzy wysługują się wierne imperializmowi anglosaskiemu i jego planom wojennym, zdradzając najżywotniejsze interesy narodu żydowskiego.

Włączyć żydowską ludność pracującą do dzieła budownictwa socjalistycznego i do procesu przebudowy w kraju oraz do ogólnej walki o zakończenie w tym roku 3-letniego planu w ciągu 9-ciu miesięcy.

Stymulować i pomóc wciągnąć żydowską ludność pracującą do ogólnego wysiłku pracy, o podniesienie wydajności pracy, o wykonanie i przewyższenie planów produkcji, o wzmocnienie naszej ludowo-demokratycznej ojczyzny i podniesienie stopy życiowej mas pracujących”.

Dalej czytamy o konieczności wzmocnienia działalności na polu kulturalnym. Rezolucja wzywa m. in. do zwolnienia w najbliższym czasie ogólnokrajowej konferencji kulturalnej, do podwyższenia poziomu teatru żydowskiego, ulepszenia pracy Instytutu Historycznego itd.

Powyższa rezolucja została przyjęta jednogłośnie. Prócz tego została zgłoszona oddzielnie rezolucja ob. Łozewskiego w sprawie zjednoczenia szkolnictwa. Została ona uchwalona większością głosów przy 34 wstrzymujących się.



## Z ŻYCIA PARTII

Centralny Komitet ŻPR Haszomer Hacair wydelegował w ub. tygodniu do Łodzi swego przedstawiciela, tow. Z. Gurewicza, celem zaznajomienia się z całokształtem pracy oddziału partii oraz z planem pracy na najbliższą przyszłość. Tow. Gurewicz uczestniczył w posiedzeniu Komitetu Łódzkiego, na którym złożono wyczerpujące sprawozdanie z działalności, nakreślono wspólnie z nim konkretne zadania na odcinkach pracy politycznej i społecznej i organizacyjnej.

Przedstawiciel CK ocenił na ogół pozytywnie osiągnięcia oddziału łódzkiego, wskazał przy tym na pewne mankamenty, które będą niebawem usunięte.

W poniedziałek tow. Gurewicz wystąpił na ogólnym zebraniu członków sniży z obszernym wyczerpującym sprawozdaniem z działalności, nakreślono na znaczenie toczącej się walki o faktyczną niezawisłość młodego państwa żydowskiego i wskazał na ogromny wkład lewicowego nurtu żydowskiej klasy robotniczej w dzieło obrony i konstruktywnej budowy Izraela. Mapam znajdują się w obliczu dalszych zaostrzeń zmagających się z reformizmem i pracą o realizację ideałów sprawiedliwości społecznej, stojąc twarde na gruncie współpracy z siłami postępu na świecie o pokój.

Po referacie dyskutowane były sprawy natury organizacyjnej. (sg)

Ubiegłej soboty w lokalu Domu Kultury ŻPR Haszomer Hacair w Łodzi odbył się wieczór towarzyski dla członków partii i ich rodzin z okazji wznowienia pracy świetlicy partyjnej. W nowoodremontowanym lokalu zebrało się liczne grono osób, a m. in. członkowie kibucu i gniazda młodzieżowego. W ciepłej, serdecznej atmosferze spędzono kilka godzin przy zastawionych stołach. Do zebranych przemówili zaproszeni członkowie CK, ruchu szmrowego i aktywiści łódzcy, poruszając szereg aktualnych zagadnień.

Impozacyjną wypadła strona artystyczna wieczoru. Zespół pod kierunkiem tow. Iechaka Gryczmana wykonał szereg scenek satyrycznych, recytacji i pieśni w językach hebrajskim, żydowskim, polskim i rosyjskim.

Na wieczorze połączono także wyjeżdżających do Izraela tow. tow. Ninę Epstein i Pin chasa Kaca.

## OBRADY AMERYKAŃSKIEGO KKL

TEL - AWIW (Kol Israel). Wieczorem dn. 5 b. m. rozpoczęła się w Nowym Jorku konferencja KKL w Stanach Zjednoczonych. Na konferencję przybył dr Granowski, który mówił o planach Funduszu Narodowego, oświadczył, że tylko w ciągu bieżącego roku planuje się zakupienie jednego miliona dunamów ziemi w Palestynie. Te nowe obszary stworzą bazę rolniczą dla absorpcji imigrantów.

W ciągu ostatnich trzech lat Keren Kajem wydatkował sto milionów dolarów. Dr Granowski zaapelował do żydostwa amerykańskiego o jak najczynniejsze poparcie zamierzeń KKL.

## Komunikat

Zrzeszenie Rękodzielników i Drobnych Przemysłowców „Szomer Umonim“ w Krakowie urządziło dnia 12 marca 1949 r. godz. 21 w własnych salach reprezentacyjnych przy ul. Podbrzezie Nr 6, I piętro Tradycyjną zabawę Purimową, z pierwszorzędnym zespołem Jazzowym, oraz Niespodziankami i Konkursami, na którą uprzejmie zaprasza Zarząd.

## RADIOAPARATY

NAPRAWIA

FACHOWO

SZYBKO

TANIO

dyplomowany mistrz radiotechniki

F-ma B. SZTAMLER

Łódź, ul. Próchnika 13 tel. 141-78

Beilce Jaegendorf z Onuth, lat 17, c. Hersza i Róży Jaegendorf poszukiwana przez wujka Abe Jaegendorf — New - York, Marksplace.

W związku z wyjazdem do Erec śle Wszystkim Cofim Bogrim pożegnane Chazak - Weemac — Maryla z Krakowa.

LECZ ZĘBÓW oraz nowoczesna pracownia zębów sztucznych. Łódź, ul. Piotrkowska 8

DR. REICHER specjalista: weneryczne, skórne, płciowe (zaburzenia). Łódź, ul. Południowa 26 godz. 2 — 7.

Zakopane „Jezewo“, Jagiellońska. Tel. 124, pensjonat pod kierownictwem inżyniera Felgelegarda z Katowic zaprasza na zimę. Kuchnia wykwinna. — Bieżąca, ciepła woda. — Centralne ogrzewanie.

DENTYSTA S. Wodnicki. Korony i mostki porcelanowe. Łódź, Andrzejka 11, tel. 154.12. godz. 11 — 13, 16 — 18.

Cennik ogłoszeń: drobne po 15 zł za wyraz (minimum 150 zł). Ogłoszenia wymiarowe (za 1 mm szerokości i spacji) w miesiącu przeliczonym na ogłoszenia po 50. — W tekście 80. — Ogłoszenia zamiejscowe uwzględniamy po uprzednim przekazaniu należności na nasze konto PKO Nr 4560. Prosimy zaznaczyć na odwrocie przekazu, że suma przelana jest za ogłoszenie. Adres Redakcji: Łódź, ul. Więckowskiego 4-8. Skrzynka pocztowa 20. Tel. 269-01. Konto PKO 4560. Prenumerata miesięczna wraz z opłatą pocztową — 150 zł. Wydawca: HASZOMER HACAIR w Polsce. Druk: R. S. W. „PRASA“, Łódź, ul. Zwirki 17. Redaktor: MAURZYCY WEINTRAUB

## Wiosna w Tel-Awiiwie

(Dokończenie ze str. 2-ej)

nych z komunikacją, posługiwaniem się przyrządami precyzyjnymi itd.

III-cią nagrodę przyznano dr Rosenfeldowi za osiągnięcia badawcze w dziedzinie witamin i sztucznego kultywowania bakterii dla celów chemicznych.

Po wręczeniu nagród prezydent Weizman wygłosił przemówienie, w którym powiedział m. innymi:

„Wiele trudnych problemów stoi obecnie przed naszą nauką. Powinniśmy poznać bogactwa naturalne naszego kraju i opracować ściśle metody ich eksploatacji. Planowanie rozwoju naszej gospodarki jest możliwe jedynie na zasadach ściśle naukowych.

Powinniśmy plugiem opanować piaski i skały, które zdobyliśmy siłą naszego oręża. Wydajność naszej ziemi, która przed naszym przybyciem do kraju leżała odległym jako bezpłodna pustynia — zostanie wzmocniona dzięki współpracy naukowca z rolnikiem. To samo odnosi się do przemysłu. Eksploatacja naszych kopalń, przetwarzanie niektórych produktów rolnych, za inicjowanie nowych procesów technologicznych, fabrykacja różnych chemikaliów i przyrządów fizycznych — oto zaledwie część zadań, oczekujących naszych naukowców.

Trudnimy się nie tylko dla siebie — stwierdza dr Weizman w zakończeniu. Bądźmy przykładem dla wszystkich narodów Wschodu. Nasze młode państwo może i powinno być źródłem odrodzenia całej tej części świata, która w zaraniu dziejów była kolebką kultury ludzkiej. Niechaj dowiedzą się nasi sąsiedzi, że po wróciliśmy do ojczyzny, nie jako ciemiężcy, lecz jako ludzie, pragnący żyć na równi z innymi narodami świata“.

## BEN GURION WCIAZ JESZCZE PERTRAKTUE.

Uroczystość w gmachu Habimy skończyła się — i znów stało się aktualne pytanie: jaki będzie skład nowego rządu?

Donosiliśmy już w poprzednim liście, że prezydent Weizman przyjmował kolejno przywódców stronnictw celem zapoznania się z ich stanowiskiem w sprawie przyszłego gabinetu. Z rozmów tych okazało się, że za wyjątkiem „Chejrutu“, wszystkie stronnictwa gotowe są wstąpić do rządu, każda z nich wysuwa jednak postulaty, które uważa za „conditio sine qua non“.

„Chejrut“, jak zazwyczaj, zajął odrębne stanowisko, a przywódcy jego — nie starając się nawet sprecyzować swego stanowiska wobec zasad programowych nowego rządu — oświadczyli wręcz, że pozostaną w opozycji. Przy tym wszystkim chcieli oni wywołać wrażenie, jakoby troska o dobro państwa leżała im na sercu, i „poradzili“ prezydentowi, aby użył swego autorytetu w celu zmniejszenia ilości ministrów w rządzie oraz zaniechania klucza partijnego przy ustalaniu jego składu...  
Po konsultacjach prezydent powierzył Ben Gurionowi misję stworzenia nowego gabinetu, po czym premier Rządu Tymczasowego rozpoczął pertraktacje z poszczególnymi partiami. Pertraktacje te, wokół których na łamach prasy i wśród ludności szerzą się najrozmaitsze do myśli — toczą się już bezmała tydzień, dotychczas jednakże nie daly pozytywnego rezultatu. Aczkolwiek żadnych oficjalnych komunikatów o tych rokowaniach nie ogłosił ani sam Ben-Gurion, ani też kierownictwo jego partii — można już w tej chwili określić, do czego zmierzają lider Mapai i jakimi środkami pragnie on osiągnąć taki skład rządu, jaki jemu będzie najbardziej na rękę.

Kto uważnie śledzi przebieg pertraktacji, tego przede wszystkim uderza fakt, że Ben Gurion czyni wyraźne różnice między poszczególnymi stronnictwami. Podczas gdy rozmowy z przedstawicielem Bloku Religijnego czy też Ogól-

nych i Progresywnych syjonistów doprowadziły w stosunkowo krótkim czasie do usunięcia przeszkód — rokowania z przywódcami Zjednoczonej Partii Robotniczej, mimo licznych spotkań, nie posuwają się naprzód, ujawniając coraz nową trudność.

W rokowaniach należało uzgodnić dwie kwestie: 1) sprawę programu nowego rządu i 2) sprawę podziału tek ministerialnych. Jest rzeczą zrozumiałą, że z obu tych problemów decydujące znaczenie posiada pierwszy. Można byłoby oczekiwać, że w pierwszym stadium pertraktacji punkt ten zostanie uzgodniony. Tego właśnie pragnęła delegacja Zjednoczonej Partii Robotniczej, która w czasie pierwszego spotkania z Ben Gurionem przedstawiła swój projekt uzgodnionego programu, jako podstawę hegemonii robotniczej w rządzie. Udział innych partii byłby w tym wypadku uzależniony od zaakceptowania głównych wytycznych tego projektu.

Ben Gurion odrzucił propozycję Mapam, oświadczając, że na temat programu będzie mogła być mowa po utworzeniu rządu, który, jego zdaniem, powinien się oprzeć na szerokiej koalicji. Przedstawiciele Mapam, rzecz jasna, nie mogli się zgodzić na takie postawienie sprawy, domagając się jasnej i niedwuznacznej odpowiedzi. Ben Gurion oświadczył wtedy, że pro wadzi politykę rokowania z poszczególnymi stronnictwami. „Jako poseł Zgromadzenia Narodowego, któremu prezydent powierzył formowanie rządu a nie jako przedstawiciel Mapai“.

Trudno powiedzieć, co skłoniło Ben Guriona do takiego oświadczenia. Prasa hebrajska w tym samym dniu doniosła o tarciach w łonie kierownictwa Mapai, a niektórzy dziennikarze twierdzili nawet, że przedstawiciele tej partii wysunęli wobec Ben Guriona kilka ультимatywnych żądań w sprawie... udziału Mapai w rządzie.

Zrozumiałe, że w łonie kierownictwa Mapai nie było żadnej rozgrywki, a cała ta wiadomość została celowo rozpowszechniona, aby można było w przyszłości usprawiedliwić podwójną grę desygnowanego premiera w stosunku do Mapam. Rzecz miała się bowiem następująco:

Na kilka dni przed rozpoczęciem rozmów na temat przyszłego gabinetu, Zjednoczona Partia Robotnicza zwróciła się do Mapai w sprawie wspólnego rozpatrzenia ewentualnego programu rządu. Kierownictwo Mapai zwlekło jednak z odpowiedzią do tej chwili, kiedy Ben Gurion doszedł do porozumienia z pravicowymi stronnictwami. Po podjęciu zaś rozmów z Mapam, Ben Gurion nie czekał na rezultat rokowań i pośpiesznie ustalił podział najważniejszych tek ministerialnych z partiami prawy, pomijając Mapam — a raczej sławiając ją przed laktorem dokonanym.

## PLANY MAPAI

Podczas ostatniego spotkania między przedstawicielami Mapam a Ben Gurionem okazało się, że znaczna większość tek ministerialnych jest już „zablokowana“ przez Mapai, stronnictwa religijne, Progresywnych Syjonistów i Żydów sfarydyjskich. W szczególności premier zarezerwował dla swej partii ministerstwa Obrony, Spraw Zagranicznych, Skarbu, Komunikacji i domaga się nawet tek... ministerstwa Pracy. Rzecz znamienna, że dotychczas Mapai sprzeciwiała się włączeniu Wydziału Ubezpieczeń Społecznych do tego ministerstwa, jak to proponował w swoim czasie M. Bentow. Obecnie zamierza ona — na wypadek, gdyby udało się jej przejąć to ministerstwo w swoje ręce — rozszerzyć zakres jego działania, włączając wyżej wspomniany resort. Jak przypuszczają, Ben Gurion ma zamiar na czele tego ministerstwa postawić Goldę Meirson. Premier proponował również postawienie Dowa Josefa (Mapai) na czele nowego ministerstwa Zaopatrzenia i reglamentacji artykułów pierwszej potrzeby. Mapai poszukuje również jakiegoś „specjalisty“ w kwestiach oświaty i wychowania — nie tylko w kołach posłów Konstytuanty, ale poza nimi, a nawet poza granicami kraju. „Wybraniec“ ów ma stanąć na czele ministerstwa Oświaty. Resort imigracji Ben Gurion włączył do ministerstwa Spraw Wewnętrznych, którego kierownikiem ma być M. Szapiro z Hapoel Hamizrachi. Premier wyraził swą zgodę na to, by rabin Lewin pozostał na stanowisku ministra Opieki Społecznej, mimo to, iż zdążył on w ciągu krótkiego czasu swego urzędowania ściągnąć na siebie gromy słusznej krytyki. Nie koniec na tym. „Zasłużony“ ten rabin ma jeszcze w dodatku otrzymać Wydział opieki nad ofiarami wojny. Rabin Fiszman ma zatrzymać tek ministerstwa wyznań, a Sierdżyk Szitrit — ministerstwo Administracji. Przy swoich dotychczasowych funkcjach mają również pozostać: „Progresywny“ Syjonista Rozenblit (min sprawiedliwości) i Ogólny Syjonista Bernstein (min. Przemysłu i Handlu).

W ten sposób — przy pomocy kunktatorstwa i taktyki faktów dokonanych — Mapai montuje centro-prawicową koalicję, ignorując wolę większości społeczeństwa, która znalazła swój wyraz podczas wyborów i sprzeniewierzając się sprawie robotniczej.

## Komitet wychowawczy kibucu Arci

radzi nad problemami wewnętrznymi ruchu kibucowego

Tel-Awiv (obsł. wł.) W Kfar - Masaryk odbyła się uroczystość otwarcia sesji komitetu wykonawczego kibucu Arci, poświęconej zagadnieniom absorpcji aliji, budżetu Federacji Kibuców i innym problemom wewnętrznego życia kolektywów rolnych.

Na pierwszym posiedzeniu dokonano bilansu działalności naszego ruchu na Cyprze. W debatach wzięli udział członkowie komendy naczelnej ruchu w obozach, delegaci Kibucu Arci na Cyprze oraz przedstawiciele tych kibuców, których członkowie rekrutują się z byłych więźniów Cypru. Ze słów towarzyszy wynika, że członkowie Haszomer Hacair po trafil wykorzystali czas swego pobytu za drutem kolczastym dla skonsolidowania swoich szeregów, pogłębienia wartości wychowawczych i ideologicznych ruchu — dla przygotowania się do twórczego życia kibucowego.

W obozach na Cyprze powstały dziesiątki nowych kibuców, z których część otrzymała już ziemię i na niej własne gospodarstwa rolne, reszta zaś — odbywa przeszkolenie w różnych punktach kraju.

Oto nazwy tych kibuców: Reszafim, Is'or, Ehad b'mai, Hajocrim, Barkai, Zikim, Saffajach, kibuc im. Josefa Kapłana, Bonej Ha negew. 5-ty kibuc amerykański, kibuc im. Mordchaja Anielewicza, Magen, im. Tosi Altman, Lachejruth, Mtiw-Hageula, Habonim i inne.

Mówcy podkreślili również wielki wkład naszych towarzyszy w dzieło organizacji życia w obozach na Cyprze, a zwłaszcza życia kulturalnego i internowych.

Również na tym punkcie zdołali członkowie Haszomer Hacair wypełnić swe posłannictwo chalurowe wśród szerokich mas narodu.

## W KILKU WIERSZACH...

— W Londynie rozpoczęły się obrady partii Poalej Syjon (Mapai). Zadaniem obrad jest opracowanie planu akcji, mającej na celu materialne poparcie emigracji do Izraela.

— Mia. spraw zagranicznych Izraela Mosze Szertok zmienił nazwisko na hebrajskie. Obecnie brzmi on Mosze Szaret.

— Prez. Weizman nadesłał depeszę na konferencję KKL w Nowym Jorku. Apeluje on o poparcie dla zamierzeń KKL w roku 1949. Depeszę nadesłali również: Jaakow Dori, Szprincak i Remez.

— Żydzi włoscy i francuscy ufundowali 9 ambulansów dla Czerwonego Magenu Dawid ku czci poległych żołnierzy Cwa Hahagana — ochotników przybyłych z tych krajów. W uroczystości przekazania daru wzięli udział przedstawiciele zarządu Czerwonego Magenu Dawid oraz konsul włoski i francuski.

— W dniu 10 b. m. prez. Weizman przyjmie kierowników akcji Pożyczki Wojennej, którzy złożą mu sprawozdanie z dotychczasowego przebiegu akcji.

— Hector Mac Neil oświadczył w Izbie Gmin że konsul brytyjski w Jerozolimie otrzymał polecenie skontaktowania się z Komisją Pojednawczą w celu otrzymania informacji o sta-

nie miejsce świętych w Jerozolimie, Nazarecie i Bet Lechem.

— Decyzją ministerstwa spraw wewnętrznych przyznano miastu Tel - Awiv 10.000 dunamów ziemi po drugiej stronie Jarkonu. Obecnie do Tel - Awivu należy 40.000 dunamów ziemi.

— W Bejrucie podpisano umowę o „współpracy kulturalnej“ między Libanem a Hiszpanią frankistowską.

— KKL w Argentynie postanowił zebrać sumę 200.000 funtów, przeznaczoną na zasadzenie pół miliona drzew ku czci poległych żołnierzy Izraela.

## W EGIPCIE NIE WOLNO SŁUCHAĆ RADIA WOLNEJ GRECJI.

KAIR (TELEPRESS) — Policja egipska przeprowadziła w końcu tygodnia rewizję w mieszkaniach tysięcy obywateli greckich, zamieszkałych w Kairze i Aleksandrii. Policja poddała indagacjom rodziny greckie oraz skonfiskowała aparaty radiowe we wszystkich przeszukanych domach. Nie wysunięto żadnych zarzutów, lecz policja oświadczyła, że radiodłobniki zostały skonfiskowane, ponieważ posługiwano się nimi dla słuchania audycji radia Wolnej Grecji.

## Z. P. R. HASZOMER-HACAIR ODDZIAŁ W ŁODZI.

Podaje do wiadomości, iż ponawia się zapisy na istniejące przy Oddziale Łódzkim

## KURSY JĘZYKA HEBRAJSKIEGO,

prowadzone na trzech poziomach: dla początkujących, średnio zaawansowanych i wyżej zaawansowanych.

Zapisy przyjmuje Sekretariat Kilińskiego 49 w godz. od 20-jej do 21.30.